

แบบรายงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต ๑

ชื่อกิจกรรมที่เข้าร่วมกิจกรรม ๑ ครูดี ๑ นวัตกรรม กระบวนการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ประชาธิปไตย

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อผลงาน วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ

๑.๒ ชื่อผู้นำเสนอผลงาน: นางสาวอวยพร นวลเต็ม

ตำแหน่ง: ครู คศ.๑

วิทยฐานะ: -

โรงเรียน: บ้านธรรมเจริญ

เครือข่าย: สถานศึกษาท่าแซะ ๑

โทรศัพท์มือถือ: ๐๘๙-๒๙๖๙๓๓๐

ส่วนที่ ๒ ประเด็นการนำเสนอผลงาน (โปรดระบุให้ครอบคลุมตามรายละเอียดต่อไปนี้)

๑. ความสำคัญของผลงาน นวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติที่นำเสนอ

๑.๑ วิเคราะห์ปัญหา ความจำเป็น หรือความท้าทาย

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น และปฏิบัติตนตามกฎหมาย กติกาของส่วนรวมจากการดำเนินงานพบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดความกล้าในการแสดงความคิดเห็น ขาดความรับผิดชอบ และยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนเองไม่เพียงพอ โรงเรียนจึงได้พัฒนานวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” โดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกรอบในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตามและประเมินผล ผ่านกิจกรรมประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

นวัตกรรมดังกล่าวมุ่งพัฒนานักเรียนให้ กล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีส่วนร่วม รู้จักเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันนำไปสู่การพัฒนานักเรียนให้เป็น “พลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” และสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๑.๒ เชื่อมโยงกับบริบทของผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชน

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญได้ขับเคลื่อนนวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” ผ่านกิจกรรม ดังนี้

๑. กิจกรรมการเลือกตั้งสถานักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้กระบวนการประชาธิปไตย การใช้สิทธิ การเลือกตั้ง การยอมรับผลการเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน
๒. กิจกรรมการเลือกหัวหน้าห้อง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกตัวแทนของตนเอง ฝึกการใช้สิทธิและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ตลอดจนส่งเสริมภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ
๓. กิจกรรมห้องเรียนประชาธิปไตย ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันกำหนดข้อตกลง กฎ กติกา แสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในห้องเรียน
๔. กิจกรรมการประชุมสถานักเรียน เปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมวางแผน แสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาและแนวทางการพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนฝึกทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม
๕. กิจกรรมสถานักเรียนพบเพื่อน ส่งเสริมการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่าง สถานักเรียนกับนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน
๖. กิจกรรมจิตอาสา ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบและร่วมกัน ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โรงเรียน และชุมชน
๗. กิจกรรมหน้าเสาธงประชาธิปไตย ใช้เป็นพื้นที่ในการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และคุณลักษณะ ตามวิถีประชาธิปไตย รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สื่อสาร แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๒.๑ จุดประสงค์

- ๒.๑.๑ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ บทบาทของพลเมืองดี และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ๒.๑.๒ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ เคารพกฎ กติกา สิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- ๒.๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ รู้จักคิด ตัดสินใจ ทำงานเป็นทีมและพัฒนาภาวะผู้นำตามวิถีประชาธิปไตย
- ๒.๑.๔ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน
- ๒.๑.๕ เพื่อสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๒ เป้าหมายเชิงปริมาณ

- ๒.๒.๑ นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของพลเมืองดี อยู่ในระดับดีขึ้นไป
- ๒.๒.๒ นักเรียนร้อยละ ๑๐๐ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ความรับผิดชอบ เคารพกฎ กติกา และสิทธิของผู้อื่น อยู่ในระดับดีขึ้นไป
- ๒.๒.๓ นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตยและกิจกรรมส่วนรวมของโรงเรียน กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ๒.๒.๔ นักเรียนร้อยละ ๙๐ มีจิตสาธารณะ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อโรงเรียนและชุมชน
- ๒.๒.๕ ครูและบุคลากรทางการศึกษาร้อยละ ๑๐๐ สามารถจัดกิจกรรมและบูรณาการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย คุณธรรม วินัย ความรับผิดชอบ และจิตสาธารณะของนักเรียนได้

๒.๓ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๒.๓.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของพลเมืองดี สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

๒.๓.๒ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ความรับผิดชอบ เคารพกฎ กติกา สิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่าง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

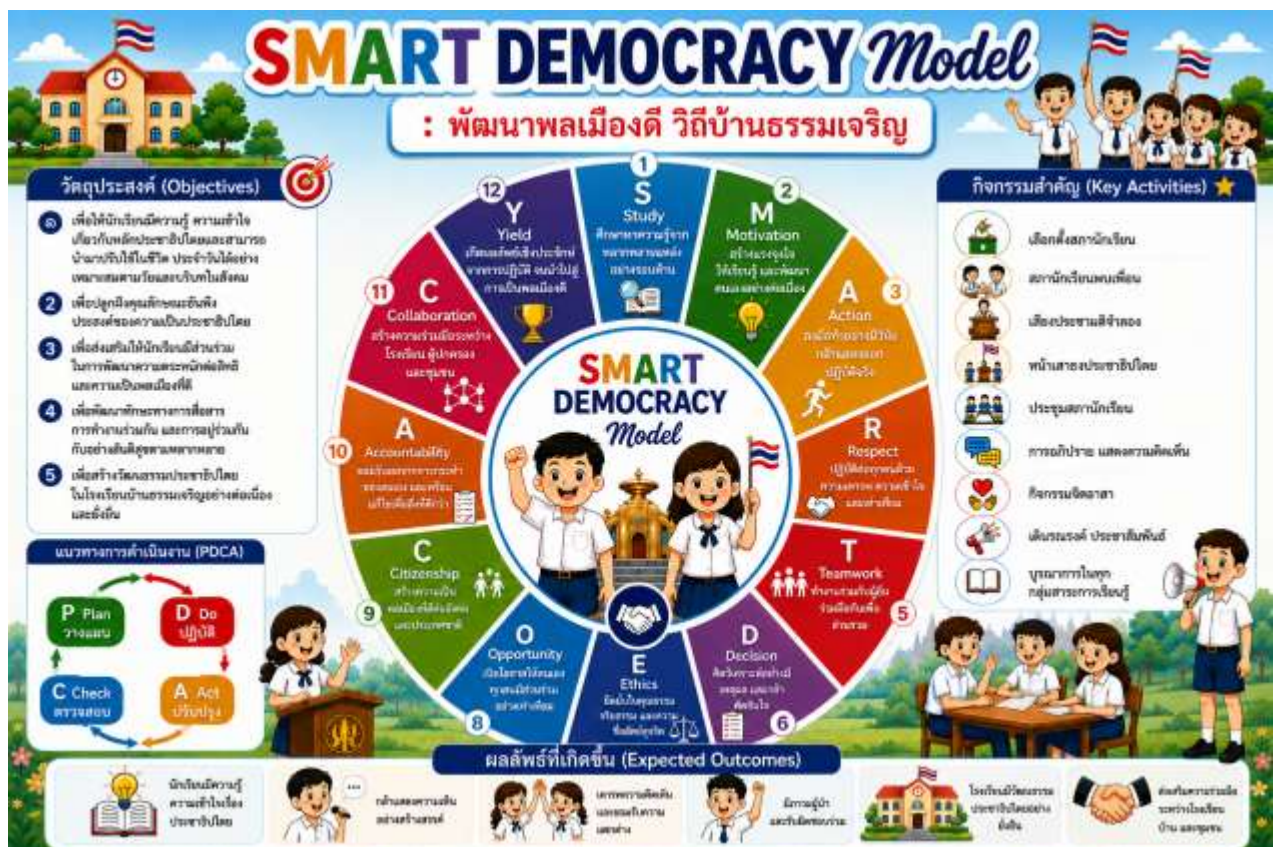
๒.๓.๓ นักเรียนมีความกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ มีทักษะการทำงานเป็นทีมและมีภาวะผู้นำตามวิถีประชาธิปไตย

๒.๓.๔ นักเรียนมีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง โรงเรียน และชุมชน

๒.๓.๕ โรงเรียนบ้านธรรมเจริญมีบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมคุณธรรม วินัย ความรับผิดชอบ จิตสาธารณะ การมีส่วนร่วม และวิถีประชาธิปไตย โดยมีนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓. กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

๓.๑ โรงเรียนบ้านธรรมเจริญดำเนินงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ควบคู่กับ SMART DEMOCRACY Model เพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูล (Study : S) โรงเรียนบ้านธรรมเจริญศึกษา นโยบาย หลักสูตรและบริบทของสถานศึกษา พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ การเคารพสิทธิและการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของนักเรียน พบว่านักเรียนบางส่วนยังขาดความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตยไม่เต็มศักยภาพ จึงนำผลการวิเคราะห์มาใช้เป็นฐานในการพัฒนา SMART DEMOCRACY Model เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงการมีส่วนร่วมและการพัฒนานักเรียนสู่การเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ขั้นที่ ๒ การวางแผนการดำเนินงาน (Plan) โรงเรียนบ้านธรรมเจริญร่วมกับผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องวางแผนกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด กิจกรรมและผู้รับผิดชอบให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา โดยออกแบบกิจกรรมตาม SMART DEMOCRACY Model เน้นการมีส่วนร่วมและการลงมือปฏิบัติจริง ได้แก่ การเลือกตั้งสภานักเรียน การเลือกหัวหน้าห้อง กิจกรรมห้องเรียนประชาธิปไตย การประชุมสภานักเรียน กิจกรรมสภานักเรียนพบเพื่อน กิจกรรมจิตอาสา และกิจกรรมหน้าเสาธงประชาธิปไตย พร้อมจัดทำแผนและปฏิทิน การดำเนินงาน รวมทั้งเตรียมสื่อและเครื่องมือประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมอย่างเป็นระบบและมุ่งพัฒนา นักเรียนสู่การเป็นเด็กดีวิถีประชาธิปไตยและพลเมืองคุณภาพอย่างยั่งยืน

ขั้นที่ ๓ การดำเนินกิจกรรม (Do) ตามนวัตกรรม SMART DEMOCRACY Model

M : Motivation (สร้างแรงจูงใจ) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีแรงบันดาลใจและความภาคภูมิใจ ในการมีส่วนร่วมด้านประชาธิปไตย โดยยกย่องเชิดชูนักเรียนที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สนับสนุนให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมของ สภานักเรียน ห้องเรียนประชาธิปไตย และกิจกรรมจิตอาสา ส่งผลให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง กล้า แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และมีความพร้อมในการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

A : Action (ลงมือปฏิบัติ) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ประชาธิปไตยผ่านการลงมือ ปฏิบัติจริง โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เช่น การเลือกตั้งสภานักเรียน การเลือกหัวหน้าห้อง การดำเนิน กิจกรรมห้องเรียนประชาธิปไตย กิจกรรมสภานักเรียนพบเพื่อน และกิจกรรมจิตอาสา รวมถึงการบูรณาการ กิจกรรมประชาธิปไตยในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้สิทธิและหน้าที่ การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จนเกิดประสบการณ์ตรงและ สามารถนำหลักประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

R : Respect (เคารพสิทธิ) โรงเรียนมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนเคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ของตนเองและผู้อื่น โดยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง การใช้เหตุผลในการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และการปฏิบัติตามกฎ กติกา และข้อตกลง ร่วมกัน ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ไม่ใช้ความรุนแรง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคมได้ อย่างมีความสุข

T : Teamwork (ทำงานเป็นทีม) โรงเรียนจัดกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน รู้จักการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม และการร่วมกันวางแผนและดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนเกิด ทักษะการทำงานเป็นทีม มีความสามัคคี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

D : Decision (การตัดสินใจ) โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ และใช้ เหตุผลในการตัดสินใจผ่านกิจกรรมต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมของโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วม เสนอแนวคิด เลือกแนวทางการดำเนินงานและร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นักเรียนจึงได้เรียนรู้การตัดสินใจอย่างมี เหตุผล รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองและยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกันตามหลัก ประชาธิปไตย

E : Ethics (คุณธรรมจริยธรรม) โรงเรียนมุ่งปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กับการส่งเสริม ประชาธิปไตย โดยเน้นให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวมและปฏิบัติ ตนตามหลักคุณธรรมอันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นพลเมืองดี ส่งผลให้นักเรียนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ อย่างเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น

O : Opportunity (เปิดโอกาส) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ประชาธิปไตยอย่างเท่าเทียม ผ่านการแสดงความคิดเห็น การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินกิจกรรม ส่งผลให้ นักเรียนมีความกล้าแสดงออก เคารพสิทธิผู้อื่น และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย

C : Citizenship (สร้างพลเมืองดี) โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย โดยปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง มีจิตสาธารณะ เคารพกฎหมายและกติกาของสังคม มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และสามารถนำหลักประชาธิปไตยไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตทั้งในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน อันจะนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและเป็นคนกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

A : Accountability (ความรับผิดชอบ) โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่ และส่วนรวม โดยมอบหมายบทบาทในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสภานักเรียน การรับผิดชอบงานในห้องเรียน การดำเนินกิจกรรมหน้าเสาธงประชาธิปไตย และกิจกรรมจิตอาสา พร้อมทั้งปลูกฝังให้นักเรียนกล้ายอมรับผลจากการกระทำของตนเอง รู้จักแก้ไขข้อบกพร่อง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ส่งผลให้นักเรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ และเป็นแบบอย่างที่ดีของโรงเรียนและสังคม

C : Collaboration (ความร่วมมือ) โรงเรียนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน ในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินกิจกรรม และร่วมประเมินผลการดำเนินงานตาม SMART DEMOCRACY Model ผ่านกิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมจิตอาสา และกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน ส่งผลให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

Y : Yield (ผลลัพธ์) การดำเนินงานตาม SMART DEMOCRACY Model ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์จากการปฏิบัติ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย มีความกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนาโรงเรียน สามารถนำหลักประชาธิปไตยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จนนำไปสู่การเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขั้นที่ ๔ การติดตามและประเมินผล (Check) โรงเรียนบ้านธรรมเจริญติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตาม SMART DEMOCRACY Model อย่างเป็นระบบ โดยประเมินความรู้ พฤติกรรม การมีส่วนร่วม และคุณลักษณะด้านประชาธิปไตยของนักเรียนผ่านการทดสอบ การสังเกต แบบประเมิน และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องแล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ กล้าแสดงความคิดเห็น เคารพสิทธิและกติกา ทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมประชาธิปไตยเพิ่มขึ้น สะท้อนถึงประสิทธิผลของ SMART DEMOCRACY Model ในการพัฒนานักเรียนสู่การเป็นพลเมืองดีอย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นที่ ๕ การสรุปผลและพัฒนา (Act) หลังจากดำเนินกิจกรรมและติดตามประเมินผลตามนวัตกรรม SMART DEMOCRACY Model แล้วโรงเรียนบ้านธรรมเจริญนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องมาสรุปวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา เพื่อปรับปรุงกิจกรรม กระบวนการ และเครื่องมือให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน พร้อมจัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน รวมทั้งขยายผลสู่ทุกห้องเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย และพัฒนานักเรียนให้เป็น พลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืน

๓.๒ การบริหารจัดการและการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญบริหารจัดการการดำเนินงานตามนวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” อย่างเป็นระบบ โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดสรรและใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ดังนี้

๑. ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี โรงเรียนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้ สื่อดิจิทัล เว็บไซต์ และเพจเฟซบุ๊กของโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจกรรม ผลงาน และองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตย ตลอดจนใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน

๒. ด้านนวัตกรรม โรงเรียนใช้ SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านกิจกรรม การเลือกตั้งสภานักเรียน การเลือกหัวหน้าห้อง กิจกรรมห้องเรียนประชาธิปไตย การประชุมสภานักเรียน กิจกรรมสภานักเรียนพบเพื่อน กิจกรรมจิตอาสา และกิจกรรมหน้าเสาธงประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะการมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำความรับผิดชอบและจิตสาธารณะ

๓. ด้านแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนใช้ห้องเรียน ห้องประชุม พื้นที่กิจกรรมหน้าเสาธง สภานักเรียน และบริบทของโรงเรียนและชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ และนำไปสู่การพัฒนานักเรียนให้เป็น “พลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓.๓ การวัดมีการวัดและประเมินผลควบคู่กับการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

เน้นการประเมินตามสภาพจริงด้วยแบบประเมินพฤติกรรมและแบบแบบสอบถาม

๓.๔ มีระบบติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนบ้านธรรมเจริญมีระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” อย่างเป็นระบบ โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกรอบในการบริหารจัดการ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ติดตามผลการดำเนินงานจากการจัดกิจกรรมและพฤติกรรมของนักเรียน พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมิน แบบสังเกต บันทึกกิจกรรม ผลงานนักเรียน และการสะท้อนความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง

โรงเรียนมีการประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์จุดเด่น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรม วางแผนพัฒนา และปรับแนวทางการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานตาม SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนบ้านธรรมเจริญอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔. ผลการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

๔.๑.๑ นักเรียนร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของพลเมืองดี อยู่ในระดับดีขึ้นไป

๔.๑.๒ นักเรียนร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป มีพฤติกรรมตามวิถีประชาธิปไตย มีวินัย ความรับผิดชอบ และเคารพสิทธิผู้อื่น อยู่ในระดับดีขึ้นไป

๔.๑.๓ นักเรียนร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การทำงานเป็นทีม และกิจกรรมจิตสาธารณะ

๔.๑.๔ ครูร้อยละ ๑๐๐ สามารถจัดกิจกรรมและบูรณาการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและคุณลักษณะของพลเมืองดีได้

๔.๑.๕ โรงเรียนมีนวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” จำนวน ๑ รูปแบบและมีการเผยแพร่เพื่อขยายผลและประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

๔.๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของพลเมืองดี สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๔.๒.๒ นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพสิทธิ ยอมรับความแตกต่าง และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

๔.๒.๓ นักเรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๔.๒.๔ นักเรียนมีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

๔.๒.๕ ครูสามารถจัดกิจกรรมและบูรณาการหลักประชาธิปไตยในการเรียนรู้ โดยใช้ SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ

๔.๒.๖ โรงเรียนบ้านธรรมเจริญมีบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามวิถีประชาธิปไตย และเกิดความร่วมมือระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ หลักฐานเชิงประจักษ์

ชื่อ-นามสกุล	พฤติกรรมที่สังเกต										รวม (100)	เฉลี่ย (10)
	๑. เคารพ สิทธิของ ผู้อื่น	๒. เคารพ สิทธิของ ตนเอง	๓. เคารพ สิทธิของ ผู้อื่น	๔. เคารพ สิทธิของ ตนเอง	๕. เคารพ สิทธิของ ผู้อื่น	๖. เคารพ สิทธิของ ตนเอง	๗. เคารพ สิทธิของ ผู้อื่น	๘. เคารพ สิทธิของ ตนเอง	๙. เคารพ สิทธิของ ผู้อื่น	๑๐. เคารพ สิทธิของ ตนเอง		
๑. เด็กชาย ก. ก.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๒. เด็กชาย ก. ข.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๓. เด็กชาย ก. ค.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๔. เด็กชาย ก. ง.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๕. เด็กชาย ก. จ.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๖. เด็กชาย ก. ฉ.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๗. เด็กชาย ก. ช.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๘. เด็กชาย ก. ซ.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๙. เด็กชาย ก. ฅ.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐
๑๐. เด็กชาย ก. ฉ.	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕๐	๕.๐

ผลการประเมิน		
ระดับ	คะแนน	ผลการประเมิน
ดีมาก	๕๐ - ๕๐	ดีมาก
ดี	๔๐ - ๔๐	ดี
พอใช้	๓๐ - ๓๐	พอใช้
ควรปรับปรุง	๒๐ - ๒๐	ควรปรับปรุง

หมายเหตุ		
๑. คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน	๕๐	๕๐
๒. คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน	๕๐	๕๐
๓. คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน	๕๐	๕๐

กิจกรรมจิตอาสา

กิจกรรมหน้าเสาธงประชาธิปไตย

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น กำกับ ติดตาม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การขับเคลื่อนนวัตกรรม SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญเป็นไปอย่างเป็นระบบและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

๒. ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน ออกแบบและจัดกิจกรรมบูรณาการหลักประชาธิปไตยในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนร่วมติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานครอบคลุมและส่งเสริมการพัฒนานักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง

๓. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

นักเรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการลงมือปฏิบัติจริง เช่น การเลือกตั้งสภานักเรียน การเลือกหัวหน้าห้อง การประชุมสภานักเรียน กิจกรรมจิตอาสาและกิจกรรมห้องเรียนประชาธิปไตย ส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด การตัดสินใจ การทำงานเป็นทีม การแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และการเคารพสิทธิของผู้อื่น

๔. ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือ

ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรม ให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมคุณลักษณะตามวิถีประชาธิปไตยของนักเรียน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

๕. มีระบบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย และนำผลการประเมินข้อมูลสะท้อนกลับและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA ส่งผลให้นวัตกรรม SMART DEMOCRACY Model: พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาและปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และนำไปสู่ความต่อเนื่องและยั่งยืน

๕.๒ การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัด พร้อมแนวทางแก้ไข

ในการดำเนินงานตามนวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” โรงเรียนพบปัญหาและข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ นักเรียนมีพื้นฐานและความกล้าในการแสดงความคิดเห็นแตกต่างกัน นักเรียนบางส่วนยังไม่กล้าแสดงออกหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม ขณะที่การจัดกิจกรรมบางช่วงมีข้อจำกัดด้านเวลาและการประสานความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

แนวทางแก้ไข โรงเรียนดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง จัดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัย ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เริ่มจากกิจกรรมกลุ่มย่อยและขยายสู่กิจกรรมส่วนรวม เพื่อสร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะการแสดงความคิดเห็นอย่างค่อยเป็นค่อยไป นอกจากนี้ ครูร่วมกันวางแผนและบูรณาการกิจกรรมประชาธิปไตยเข้ากับการเรียนรู้และกิจกรรมประจำวัน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๖. บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินงานตามนวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” ทำให้โรงเรียนบ้านธรรมเจริญได้รับองค์ความรู้และประสบการณ์สำคัญในการส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยพบว่าการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะของพลเมืองดีจะเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ผ่านกิจกรรมการเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็น การร่วมวางแผน การตัดสินใจ การทำงานเป็นทีม และกิจกรรมจิตอาสา ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามวิถีประชาธิปไตย

นอกจากนี้ โรงเรียนได้เรียนรู้ว่า ความสำเร็จในการส่งเสริมประชาธิปไตยจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน และร่วมประเมินผล ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศแห่งการมีส่วนร่วมและวัฒนธรรมประชาธิปไตยภายในโรงเรียนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อีกทั้งการบูรณาการหลักประชาธิปไตยในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมสำคัญของโรงเรียน ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย การเคารพสิทธิของผู้อื่น การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และการมีจิตสาธารณะ

ประการสำคัญ การใช้วงจรคุณภาพ PDCA ควบคู่กับ SMART DEMOCRACY Model ช่วยให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล ตลอดจนการนำผลสะท้อนกลับมาปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้นวัตกรรมมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และขยายผลสู่การปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๗. ช่องทางการเผยแพร่ผลงาน

๗.๑ เว็บไซต์ของโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ เผยแพร่ข้อมูลและเอกสารเกี่ยวกับนวัตกรรม “SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญ” ผลการดำเนินงาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ เพจเฟซบุ๊กของโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ เผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ ภาพกิจกรรม ผลงานนักเรียน และกิจกรรมส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้สนใจได้รับทราบ

๘. การขยายผลต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงาน

๘.๑ การขยายผลและประยุกต์ใช้ในบริบทที่หลากหลาย

๘.๑.๑ ขยายผลภายในสถานศึกษา : ขยายการใช้นวัตกรรม SMART DEMOCRACY Model : พัฒนาพลเมืองดี วิถีบ้านธรรมเจริญไปยังนักเรียนทุกระดับชั้นและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ

๘.๑.๒ ขยายผลสู่เครือข่าย : นำเสนอผลงานต่อคณะครูและโรงเรียนเครือข่ายในสังกัด สพป.ชุมพร เขต ๑ และเผยแพร่นวัตกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของตนเอง

ลงชื่อ อวยพร เจ้าของผลงาน
(นางสาวอวยพร นวลเต็ม)
ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านธรรมเจริญ
๕ / สิงหาคม / ๒๕๖๔